

Observatoriulu ese de doue ori in septemana, Mercuria si Sambat'a.

Pretulu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in laintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu IV.

Ori-ce inserate, se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la a dou'a si a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile poștei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriulu“ in Sibiu.

Nr. 30.

— Sibiu, Sambata 11/23 Aprile. —

1881.

Lupt'a pentru dreptu.

De Dr. Rudolf de Jhering.

In lupta iti vei afia dreptulu!

(Urmare.)

Asasinatulu juridicu e adeveratulu pecatu alu dreptulu.

Aperatoriulu si pazitoriulu legei se transforma in asasinu alu ei, in mediculu care invenedia pe paciente, in tutorele care sugruma pe orfanu.

In vechi'a Roma, judecaturele venale se pedepsea cu mortea. Pentru justiti'a care a calcatu dreptulu in pitiore, nu exista unu acusatore mai nimicitoriu, de catu intunecat'a si mustratorea figura a criminalului, din simtiulu de dreptu violatu: elu e propri'a'i umbra sangeranda!

Victim'a unei justitie venale séu partiale e scosa cu forti'a din calea dreptului, devine resbunatorea si esecutorea dreptului pe sem'a sa propria si nu adesea, trecendu preste tinta, unu inamicu juratu alu societatiei, unu banditu si unu asasinu.

Dar si acela, pe care, ca pe Michael Kohlhaas, ilu apera nobil'a'i natura de a cade in acelu abisu, devine criminalu si suferindu pedepsa, unu martiru alu simtiului seu de dreptu.

Se dice ca sangele martiriloru nu curge in zadaru si acesta se probedia si cu densulu: umbr'a'i amenintatore va fi inca multu timpu destulu de puternica ca se inpede o calcare a dreptului, cum a suferitu densulu.

Daca amu invocatu acesta umbra, amu facut'o ca prin exemplulu ei, se probamu pe ce cai se abate simtiulu puternicu si ideale de dreptu, candu imperfectiunea institutiuniloru de dreptu 'i refusa satisfacerea.

Atunci lupt'a pentru lege se schimba intr'o lupta in contra legii. Simtiulu de dreptu, parasitu de puterea acarei chiamare e se'lu apere, lasa terenulu legei si cauta se'si procure, cu singuru'i ajutoriu, ceea ce 'i refusa incapacitatea, réu'a vointia si nepotintia.

Si nu numai in naturele isolate si mai violente simtiulu de dreptu nationale isi radica acasarea si protestulu in contra unoru asemenea situatiuni ale dreptului, ci acasarea si protestulu se repeta câte odata din partea intregi poporatiuni, in ore-care aparintie cunoscute, pe care, conformu destinarei séu forme ce le da poporulu ori o anume clase, le potemu numi subordonate si pendinte de institutiunile statului.

De acestea tinu tribunalele secrete si dreptulu de cartelu din evulu mediu, probe seriose ale nepotintiei si partialitatiei tribunaleloru si puterei statului de pe timpurile acelea: actualmente institutiunea duelului e o proba factica ca pedeps'a ce da statulu violarei onorei nu satisface sentibilitatea simtiului de dreptu alu unoru clase din societate.

Totu de acestea se mai tine *vendet'a* Corsicaniloru si justiti'a poporului in Americ'a de nordu, asia numit'a lege de Lynch. Tote probedia ca institutiunile statului nu se afla in armonia cu simtiulu de dreptu alu poporului séu alu clasei.

In totu casulu, continu o inputare pentru densulu: séu aceea ca le face necesarie, séu aceea ca le suferu.

Pentru individu in parte potu deveni sorgintea unui conflictu gravu, candu legea le opresce, dar care in faptu n'a fostu in stare se le suprimu.

Corsicanulu, care ascultandu legea, se abtine dela *vendeta*, e proscrisu de-ai sei: celu ce ilu imita cade in man'a justitiei.

Totu astfelu si cu duelulu. Cine ilu refusa, in inpregiurarile ce'i dau caracterulu unei datorii de onore, isi patedia onorea; cine'lu primesce e pedepsitu... situatiune forte neplacuta si pentru individu si pentru judecatori.

In vechi'a Roma in zadaru vomu caut'a aparintie analoge. Acolo institutiunile statului si simtiulu de dreptu nationale se aflau in deplina ar-

monia. Numai in timpulu crestinismului, crestini apelau dela tribunalele civile la ale episcopiloru, ca si ebreii in evulu mediu, dela tribunalele crestine la ale rabiniloru lor.

Astfelu amu ajunsu la finele espunerei luptei individuale pentru dreptu. Amu urmarit'o in gradatiunea motiveloru sale; dela celu mai inferiore, alu calculelui interesului, radicandu-ne la celu ideale alu mantinerii personalitatiei si alu conditiuniloru etice de vietia, pentru-ca in fine se ajungemu la punctulu de vedere alu realizarii ideei de dreptu, culmea cea mai inalta de pe care o gresiela, din simtiulu de dreptu violatu, arunca pe criminalu in abisulu ilegalitatiei.

Interesulu acestei lupte nu se marginesce inse numai la dreptulu privatu séu numai la vietia privata, ci se intinde cu multu mai departe.

In fondu, o natiune nu e de catu sum'a tuturor individiloru in parte, si, precum simte, cugeta si lucrédia individii isolati, astfelu cugeta, simte si lucrédia si intrég'a natiune.

Candu simtiulu de dreptu alu individulu se arata tēmpitu, lasiu si apaticu in relatiunile dreptului privatu; candu, din caus'a dificultatiloru cauate de legi nedrepte si institutiuni rele, nu gasesce destulu spatiu ca se se desvölte liberu si puternicu; candu intimpina persecutiune acolo de unde e in dreptu se astepte spriginu si impulsione; candu in urm'a acestora se deprinde se suferu nedreptatea si se o privesca ca ceva imposibile de schimbatu, cine ar mai poté crede si asteptá ca unu asemenea simtiu de dreptu umilitu, jignitu si apaticu se se póta radica deodata la unu entusiasmu viu si la o reactiune energica, candu e vorb'a de o violare de dreptu, care isbesce nu numai individulu, ci intre-gulu poporu: unu atentatu la libertatea'i politica, o violare séu resturnare a constitutiunei, unu atacu alu inamicului esternu?

Cine n'a fostu deprinsu se'si apere cu curagiu propriu'i dreptu, cum se va simti in stare se'si sacrifice vietia si averea pentru comunitate?

Cine n'a intiesu pagub'a ideala ce suferu in onorea si persón'a sa sacrificandu'si dreptulu, pentru comoditate; cine pana aci n'a cunoscutu, in afaceri de dreptu, de catu numai interesulu; cum se póte asteptá din parte'i se simtia astfelu, candu e vorb'a de dreptulu si onorea intregi natiuni?

De unde se vie deodata idealismulu convic-tiunei, care pana aci era renegatu?

Nu! Luptatoriu pentru dreptulu statului si alu ginte e totu acela, si nu altulu, ca si alu dreptulu privatu. Aceleasi calitati, pe cari le-a insusitu in relatiunile dreptului privatu, ilu voru insoti si aci si voru fi decisive.

Ce se va semená pentru natiune in dreptulu privatu, se va secerá in dreptulu statului si alu ginte.

In vaile dreptului privatu, in minutiósele relatiuni ale vietiei, trebue se se desvölte si se se adune picatura cu picatura, forti'a de care e lipsitu statulu, ca cu densele se póta operá in mare pen-tru scopurile sale.

Dreptulu privatu, era nu celu de statu, e adeverat'a scola a educatiunei politice pentru unu poporu. Si vrea cineva se afle cum isi va aperi positiunea si drepturile politice in casuri eventuale? N'are de catu se observe cum individulu isi apera dreptulu in vietia'i privata.

Amu amintitu déjà despre portarea englesului, si, cu acesta ocaziune, nu potemu de catu se repetamu cele dise: in fiorinulu pentru care se certa cu staruintia, se coprinde desvoltarea politica a Angliei.

Unu poporu unde exista deprinderea ca fi-care se'si apere cu curagiu pana si celu mai micu dreptu, nimeni nu va cutediá se'i rapésca ceea ce are mai scumpu, si nu printr'o orba intemplan-aceiasi poporu alu anticitatiei, care inauntru avu cea mai inalta desvoltare de fortie: poporulu ro-

manu avu totu-de-odata si celu mai desvoltatu dreptu privatu.

(Finea va urmá.)

Romania.

Proclamarea Regatului.

(Urmare.)

Duminea, Maiestatile Loru au primitu deputatiunea comunitatiei bisericei evanghelice reformata, din Bucuresci, compusa de d-nii Albert Gyrfas, pastorulu, Carl Balla, capelanulu, Alesandru Veress, primulu curatoru, si de d-nii Ludovicu Vandory, Moses Teleky, Josef Benke, Dionisie Fejes, Sandor Josef si Jon Salamonu.

D. Gyrfas, pastorulu, a adressatu Regelui si Reginei urmatorulu discursu:

Maiestatile Vóstre!

Comunitatea bisericei evanghelice reformata, din Bucuresci, ia parte, cu cele mai dulci simtiri ale animei, la serbarea de veselie a Romaniei, saluta, cu cea mai mare supunere, in Maiestatile Vóstre, pe primulu Rege si pe prima Regina a Romaniei. Nu simpla datoriu, ci adeverata pornire a animei si cea mai profunda veneratiune, ne-au condusu la treptele Inaltului Vostru Tronu.

Tiera Maiestatiloru Vóstre face parte dintre tierile unde domnesce adeverata libertate, si in acesta tiera libera ne bucuramu si noi de exercitiulu drepturiloru nóstre religiose, desvoltandu virtutile morale si evanghelice.

Astadi, candu natiunea romana aduce gloriosiloru ei Suverani omagiu devotamentului si dragostei sale, se ne fia permis a aduce si noi simtiementele cele mai sincere ale animei nóstre la stralucitorea Coróna in care cele mai sincere simtiementele compunu pietrele cele mai pretiose.

Regele Regiloru se asculte si se implinesca rugatiunea nóstra cea mai ferbinte, care este de a daru Maiestatiloru Vóstre o vietia lunga si fericita, Tronului glorie si stralucire, si pace tieriei.

Protectiunea Atotu-Potintelui fla cu Maiestatile Vóstre!

Aci inaintea Tronului, care este sanctuarulu poporului romanu, uramu:

Vivat Rex Romanorum!

Vivat Regina Romanorum!

Vivat Romania!

Regele a respunsu prin câteva cuvinte, are-tandu Inalta Sa satisfactiune pentru nobilele senti-mente exprimate in acesta adresa.

* * *

Duminea séra, inca doue frumoase manifesta-tiuni s'au facutu pe piatia Palatului.

La 8 ore, colonia italiana, cu musica, drapele si lanterne venetiane, a venitu se aclame pe Regele si Regina cu unu sinceru si expresivu entusiasmu. Maiestatile Loru, dupa ce mai antaiu au aparutu pe balconu, salutandu multimea, au primitu apoi delegatiunea compusa de d-nii doctoru Marini, Fr. Bruzzesi, negociantulu, J. Fieschi, proprietariu, Jul. Arzani, ingineru si L. Carzavilan, diaristu.

D. dr. Marini, luandu cuventulu, a remisu Regelui adresa coloniei, in coprinderea urmatore:

Maiestate!

Printre cele din urma prin numerulu seu, dar nu cea din urma prin afectuosa sa reverintia, colónia italiana depune la pitiorele Tronului unu omagiu din acelea numai ce se datorédia Suveraniloru, adeca unu omagiu de ómeni liberi.

Itali'a se bucura, Sire, de marele actu ce s'a seversitu in Romania; ea se bucura a vedea in gloriele acesteia reflectandu-se gloriele sale proprii; se bucura de a afla in fiii lui Traianu fratii ei de sange, de limba, de moravuri si de aspiratiuni.

Fia ca Cerulu, care a condusu poporulu Vostru

la opera anevoioasă a regenerării sale, se acorde Maiestății Văstre dile multe și fericite, astfel că ea se vedea această opera întărindu-se pe base neperitoare, și stralucirea Coronei regale a României se pofa o di radia departe în Orientu, evocându echoul trecutului și fecondându tradițiunile marelui nume latinu.

Traiasca Regele Carolu I!

Traiasca Regina Elisabeta!

Traiasca Romani'a!

Regele a răspunsu prin viui multumiri esprima d-loru delegati, insarcinându-i ale inpartasi întregii colonii italiene.

* * *

Dupa această, la 8 și jum. ore sêra, a urmatu, cu aceeași pompa, manifestatiunea coloniei ungare, inposanta prin numerulu seu și freneticele sale urale. Delegatiunea coloniei, avendu în capulu ei pe d-nii Alex. Veress ingineru, Alb. Gyrfas pastorul bisericeii reformate, pe d. L. Vandory diaristu, Fr. Mandy, fotografu, C. Balla, capelanulu bisericeii reformate, J. Weiss, tipografu și alte persoane notabile, și fiindu admisa a se prezenta Maiestatiloru Loru, d. Veress a rostitu urmatorele:

Maiestate!

Societatea ungara, reprezentantulu coloniei ungare din București, care formedia o parte însemnata ale clasei industriasiloru și lucratoriloru capitalei, este fericita de a putea celebra, împreuna cu frații sei romani, diu'a epocala candu Romani'a ia locul ce i se cuvine în rangulu Regatelor și imperiiloru Suverane.

Maiestatea Văstra ati condusu natiunea romana pe calea progressului, cu pasuri uriasie, în timpulu de pace, era pe campulu de resbelu, ati reinviatu dilele glorioase ale seculorulu trecute și ati pusu asupra capului României corón'a cea mai frumoasă, corón'a admiratiunei lumii civilizate!

Noi, simpli locuitori, furnici ale societății umane, amu gasitu în sinulu natiunei romane ospitalitate, primire frătiescă, o patrie; animile noastre sunt pline de recunoscintia și salta de bucurie candu vedemu prosperarea ei; suntemu plini cu gratitudine că ne-a fostu permis a exprima aceste sentimente ale animiloru noastre înaintea Tronului Maiestatiloru Văstre; suntemu fericiti că potemu depune înaintea Maiestatiloru Văstre omagiulu și devotamentulu nostru celu mai sinceru.

Rugamu pe Dumnedieu celu Atotu-potinte se acorde Maiestatiloru Văstre viția lunga și regnu gloriosu și fericitu, era Regatulu României prosperitate!

Traiasca Maiestatile Văstre!

Traiasca Romani'a!

Regele a multumitu în modulu celu mai grătiosu d-loru delegati, pentru frumos'a ovatiune a coloniei ungare și pentru felicitările și urările esprima înaintea Maiestatiloru Loru.

* * *

Luni, 23 Martiu, la ora 1³/₄, d-nii membrii ai „Societății romane de arme, gimnastica și dare la semnu”, și ai societății „Concordia romana”, împreuna cu mai multe dōmne, au fostu primite de Maiestatile Loru, Regele și Regin'a.

D. generalu Davila, presedintele „Societății romane de arme, gimnastica și dare la semnu”, a rostitu urmatorele cuvinte:

Maria Ta!

Dōmna!

Societatea de arme, gimnastica și dare la semnu depune felicitările sale la pitiorele Maiestatiloru Văstre.

Inca din anul 1867, fondatorii acestei societati au presintitu că sub Domni'a glorioasă a lui Carolu I, viteji'a romanescă va reinvia, și că, prin arme, romanii isi voru redobandi puterea și reputatiunea ce li-se contesta.

Societatea prospera; ea poseda astadi localulu seu propriu; a construitu o hala de gimnastica; a infintiatu o școlă de notatiune și, contribuindu la dezvoltarea fisica și morala a copiiloru, obicinuindu-i la exercitiuri gimnastice și la deprinderi de arme, pregatesce generatiunile viitoare, cari, sub urmasii Maiestatiloru Văstre, voru pastra intactu renumele și positiunea la care patri'a s'a ridicatu sub conducerea Maiestatiloru Văstre.

Se traiasca Regele!

Se traiasca Regina României!

* * *

Apoi, d. C. Porumbaru, în numele societății „Concordia romana”, s'a exprimat astfel:

Maiestate!

Societatea „Concordia romana”, fondata la anul 1876, cu scopu de a infrati pe romani între densii, de a-i incuragea și de a-i indemnă la munca, vine se depue la pitiorele Tronului Maiestatiloru Văstre respectuosele sale felicitari.

Ea pastrădia o amintire și o recunoscintia nestersa, pentru onorea și incuragearea ce a'Ti bine-voitu a'i da prin presentia Maiestatiloru Văstre la expositiunea ce a organizatu pentru a ajunge la scopulu ce urmaresce.

Ea vine cu totii se strige din adenculu animei:

Se traiasca M. S. Regele Carolu I!

Se traiasca M. S. Regina Elisabeta!

Se traiasca Romani'a!

Se prospere munc'a Romanului!

Regele a răspunsu la aceste cuvinte, multumindu pentru urările ce i se aduceau, și esprima-mandu si satisfactiunea de a vedea participandu la toate actele patriotice aceste dou societati, acaroru activitate este menita a exercita o iniriure atatu de importanta pe terenulu economicu si nationalu. Mai multe buchete au fostu oferite Reginei de societate d-loru societari.

(Va urmă.)

Banchetulu datu de comerciulu capitalei în onorea d-lui J. C. Brateanu.

(Urmare și fine.)

D. I. C. Brateanu. Domniloru, toate aceste magulitoare cuvinte ce ati binevoitu a'mi adresa cu această ocaziune se raporta la generatiunea din 1848 la care apartinu mai multi dintre cei care sunt acum aci cum este d. Alecsandri (aplaude) și altii, care au fostu totdeauna, fara deosebire de partide, uniti pe terenulu faptelor mari nationale. Asemenea aceste cuvinte se adresadia și la toti aceia care pe campulu de resbelu au luptatu pentru inaltarea patriei, unde ea se afla astadi (aplaude.)

Domniloru, candu onorabilulu comitetu promotoru alu acestui banchetu a venit se'mi face onorea a me invita și a'mi spune că ilu face în onorea mea, indata le-am răspuns: me luati pe mine de pretestu pentru că se ve afirmati, pentru că societatea romana prin capital'a ei, se se afirme înaintea lumii, și am mai adaogatu, că sunt fericitu că me luati de pretestu, sunt fericitu că societatea romana incepe se se manifeste, că se se scie, și în intru și în afara ce este.

Domniloru, meetingurile, banchetele care sunt unu mijlocu de comunicare alu ideiloru cetatieniloru, nu sunt nise institutiuni cu totul moderne ale civilisatiei de astadi. În timpurile vechi aceste banchete se numiau agape, și în tradițiunile creștinesci se numiau cina. În timpurile moderne, candu societatile omenesci s'au dezvoltatu, se numescu banchete, și ati veditu ce au devenitu în Franci'a, ce au devenitu în Engliter'a aceste meetinguri seu banchete. Nu este societate moderna care se nu aiba organele acestea poternice, care sunt alaturu cu press'a; că-ci dacă press'a este o putere, meetingurile, banchetele sunt o a doua putere. La agapele din timpurile vechi, la cinele din timpurile creștinesci se adunau numai acei cari avu aceleasi sentimente, aceleasi idei că se si le comunice și pe urma se le afirme că o vointia ale unei partide. Aci inse am auditu că se face unu banchetu care nu presinta numai o singura partida, unu banchetu la care nu se intrunescu că se si comunice ideile numai omenii cari facu parte dintr'o singura partida, și atunci am disu că banchetulu de asta sêra are unu caracteru deosebitu, este adeverata expresiune a societății romane.

Societatea romana voiesce se se afirme odata mai multu, fiindu-că a veditu semne de a i se pune la inoiala că este o persoana morala cu unu caracteru bine definitu, cu condițiunile sale proprii de existenta, cu vointia sa ferma de a se dezvoltă prin munca și prin institutiunile de care se bucura fara a se lasa se se supuna la fluctuatiunile seu la vointia individuala a cuiva; societatea romana voiesce se afirme că are sentimentele sale și vointia sa, că se se puna capetu și se smeresca ori-ce incercare din partea acelor care credu că societatea romana este o adunatura, că este o aglomeratiune, că este celu putinu unu corp inertu, inconsciente pe care numai evenimentele ilu misca și vointia indrasnetia a unoru omeni (aplaude).

Fiindu-că a veditu că suntemu o societate în Orientu, asupra careia atatea navaliri barbare a trecut, ne-au luat și pe noi de societate barbara, nesciundu că civilisatiunea romana datedia de mii de ani în sufletulu și în ranunchii poporulu ro-

manu, (aplaude) inca de candu poporulu romanu, nu portă de catu zeghe și caciula de oie (aplaude.)

Acăsta credu, d-loru că este semnificatiunea acestui banchetu, această credu că este vointia d-văstra, fiindu-că ati veditu că sentimentulu de conservatiune, sentimentulu de ordine și de garantie ve inune se ve afirmati din vreme în vreme, că se puneti capetu, se smeriti ori-ce întreprindere, nu dicu indrasnetia, ci obrasnica, (aplaude) fia a Petrariloru de josu fia a Petrariloru de susu, (aplaude) fia din sinulu nostru, fia din sinulu strainiloru. (Aplause.)

D-loru, societatile primitive avu nevoia de initiativ'a unui individuu și voiu se reviu la această că se o audia toti, pentru-că caracterile aventurose și slabe se nu se mai ametișca și se voiesca aceea ce nu se mai pofe în societatile moderne, și noi suntemu un'a din societatile moderne cele mai conșiente de puterea și de vointia ei. Diceamu, domniloru, că societatile primitive avu nevoie de initiative individuale; omeni cu o natura exceptionala deveniau luciferi binefacatori, se aratau lumii că semi-diei, erau profeti, erau legiuitori că Solone și că Licurg; erau pe urma salvatori că Cesare și Napoleone, dar de candu în societatile omenesci civilizate a petrunsu lumin'a în toate stratele sociale, societatile au luat cunoscintia de forti'a lor și au disu cum a disu Descartes: cugetu și deci dacă cugetu, sunt; societatile moderne cugeta și sunt; și astadi nu se mai lasa se se conduca, se li se inpu personalitatea unui individuu; societatea moderna are personalitatea sa, cugetarea sa și vointia sa, și numai acei care se facu organulu acelor sentimente, acelor idei și infatisiedia acea personalitate, numai aceia sunt chiamati se aiba o iniriure, se aiba adeca conducerea afaceriloru. (Aplause.)

Domniloru, aveti despre această astadi unu exemplu celu mai stralucitu: credu că principele Bismark este o individualitate de acelea pe cari nu de multe-ori secolii le producu și cu toate acestea nu a avutu pretensiunea, pe care o au unii din ai nostri, de a caută se se inpu, de a voi se inpu vointia sa vointiei natiunei. (Aplause.)

Principele Bismark este astadi celu mai mare omu alu Europei, fiindu-că a devenitu expresiunea unei vointii urmarite dela 1806 până la 1866 de natiunea germana, unitatea ei; elu si-a facutu expresiunea acelei vointii, de aceea a ajuns se fia celu mai mare omu alu Germaniei. (Aplause). Vedeti unu altu exemplu: nimeni nu pofe se conteste că astadi omulu celu mai eminentu alu Franciei, prin talentulu seu și prin inteliginti'a sa este Gambetta. Ce face Gambetta? Pipaie forțe atentiv și pe tota dio'a pulsulu natiunei, că se pofa se o urmede și candu câte odata se inșiela putinu, indata revine.

Éta d-loru, societatea moderna, éta condițiunile sale. Noi suntemu societate moderna și trebe se ne afirmam în totdeauna că astfelu, pentru că acei cari pofe au intrensii stofa de a deveni conducatorii natiunei, se se inspire de aceste sentimente, se se puna pe acestu terenu și numai atunci voru fi inbracisiati și voru fi binecuvantati (aplaude).

D-loru, s'a creditu că natiunea romana este o aglomeratiune seu unu corp inconscientu, pentru cuvintulu că societatea romana, cum am disu adiniori, fiindu în Orientu, au luat'o că ar fi de aceeași natura cu celelalte popore din Orientu. Nu au intielesu, nu au sciutu că, cu toate furtunile cari secolii întregi ne au bantuit și ne-au despartitu de societatea occidentala, germenii poternici ai civilisatiunei au remasu în poporulu romanu și candu amu potutu se ne exercitam în tota libertatea activitatea noastră, ea a devenitu totu asia de varie pe catu de varii sunt terenurile activitatii în lumea civilisata moderna; și fiindu că activitatea noastră a fostu varie, s'a creditu că societatea, că natiunea romana, este o aglomeratiune, era nu o unitate, o persoana morala. Aci s'au inșielat! Ei bine, numai candu ve veti afirmă de mai multe ori veti poté se faceti și pe cei cari se inșiela lesne, inbatati fiindu de sentimentele lor de ambitiune, se vedea că aci este o natiune.

D-loru, caletorindu acum vreo trei ani de dile în strainatate, unu omu cu o positiune înalta imi dicea: principele de Bismark se vede că nu te iubesc, fiindu-că esci prea democrat. Eu sciamu că acelu omu nu a vorbitu cu principele de Bismark, eră ide'a lui aceea, dar o arunca în spinarea principelui de Bismark, și eu i'amu răspuns: ce sunt eu vinovatu dacă în Romani'a, prin fazele prin care tier'a a trecut, aristocrati'a a perdutu și societatea romana este astadi o societate emnamente democratica? Potu eu se credu o aristocrati'a?

Cunosc indetulu istori'a omeniei că se știu că aristocrația în multe ocazii a jucat roluri preponderante și a fostu inițiatorea și conducătorea tuturor ideilor și sentimentelor celor mari; dar la noi regimul fanariot a sleit, a saracit boerimea țerei noastre și a venit în urma regulamentului organic care a transformat-o în cinuri chinezesci, și astfel s'a desființat cu totul boer'a. Când a venit caimacumul Ghic'a, un guvern provisoriu, au luat negustori și i'a pus vistieri mari; din dio'a aceea nu a mai fostu boieri în țer'a romanescă.

Apoi, aristocrația eră ea o instituție puternică la noi? Nu! pentru instituțiile puternice am vedut că s'au versat sîrîe de sange în timp de secol și totu nu s'a isbutit se le desființie, se le sterpesc, fiindu că au rădăcini în națiune. La noi au rămas numai vreo câteva familii și nici odată aristocrația nu a fostu la noi o instituție, care se aiba destulă putere pentru a conduce afacerile țerei. Pote că ar fi fostu bine se avem și noi o aristocrație puternică ca aceea a Englezei, a Germaniei, a Ungariei; dar nu o avem, și așa întrebă pe acei cari ne gasesc pe noi că suntem inferiori în această privință, așa întrebă în intimitate pe oamenii de stat ai Germaniei, ai Francei, dacă n'ar preferă se schimbe cu noi cari nu avem socialism (aplaude prelungite). D-loru, nu avem socialism și cu atât mai puțin nihilismul nu va pute se găsescă unu echo în societatea română (aplaude).

D-loru fiindu că ori-ce bōla are medicii sei, și fiindu că acestia dicu că sunt medicii societății, acolo unde ei se gasesc trebuie se fie o bōla. Apoi noi nu avem asemenea bōla, nu avem proletariat și prin urmare, cum ar pute se se duca societatea română la medicii aceia că se o vindece de o bōla pe care n'o are? (aplaude prelungite). Ce ati dice dv. de mine când eu, vedindu pe unu omu care, de si viguros, puternic, are cu toate acestea ceea ce numesc francezulu „une ex-croissance”, o gila, și chima medicii că se'i facă o operațiune, se'i vindece acea bōla; ce ati dice de mine, parinte de familie, când m'asi luă după exemplul celui omu și așa chiamă si eu medicii și chirurgii că, din chiaru senin, se'i punu a face aceeași operațiune la copilul meu, care n'are nici o bōla, care este copilul sanetos și crește bine și plin de putere? (aplaude). Eu, dacă sunt omu cu minte, și vedindu ceea ce s'a intemplat la altul, cautu se creșcu copilul meu în condiții igienice că se'lu aperi de a nu capetă acea bōla; dar nu se incepu de astăzi se'i facu înputațiune când elu nu are nici o bōla (aplaude prelungite).

Prin urmare, d-loru, noi cari suntem o societate tină și viguroasă, nu avem de cătu se vedem cari sunt bōlele cari bantuesc societățile occidentale și se luamă măsuri igienice pentru că dezvoltarea industriei, comerțului și agriculturii noastre se nu producă aceleasi bōle, pentru că se nu fim nevoiti se aducem nihilismul și socialismul că se ne vindece (aplaude).

Dar d-loru, au venit și la noi în epocă critice, din cauză luptelor cari s'au produs în alte țeri, au venit diferite elemente străine, cari au cautat se găsescă unu asil în România. Românii, d-loru, în această privință, că și în multe altele, s'a deosebit de celelalte țeri ale Europei, chiaru cele mai civilizate, și a fostu în totdeauna țer'a cea mai ospitalieră.

Înca de cându biseric'a bizantină persecută biseric'a armână, în timpul imperiului Bizantin, încă de atunci Românii eră unu asil alu infortunatilor armeni (aplaude).

Când Orientulu a devenit pradă cuceririi mahomedanilor, Românii a fostu asilul bulgarilor, grecilor, albanesilor și alu tuturor celorlalte poporațiuni din Orient (aplaude). Și totu au gasit la sinul acestei țeri, nu numai unu asil, dar au gasit o patrie (aplaude prelungite).

Când în Transilvania s'a suit pe tron un principe calvin și a început persecuțiunea în contra catolicilor, Românii a fostu deschisă pentru a primi pe persecutați (aplaude). Și dacă veți duce în Moldova, veți vedea că încă de atunci sunt sate întregi de catolici; unguri persecutați de unguri au venit aici și au gasit unu asil (aplaude prelungite).

Noi am deschis portile tuturor nenorocitorilor, tuturor persecutaților; amu facut această din sentimente de generozitate; și pe totu aceia cari au venit la noi, i'amu primit frățesc, i'amu ocrotit pe totu. Nici unu din aceste imigrațiuni n'a mai plecat din țer'a romanescă, nu s'a mai întors în țerile de unde a venit. S'au

înblandit, s'au umanizat, s'au romanit în privința sentimentelor. (Aplauze.)

Prin urmare, puterile vecine, se nu se îngrijescă și nici noi se nu ne îngrijim de viitorul societății noastre.

Dar s'au gasit nebuni, s'au gasit nature excepționale de perverse, s'au gasit straini veniți în mijlocul nostru cari s'au inselat în privința sentimentelor noastre; ei bine! în contra acestora, societatea are dreptul, după cum pe nebuni i'asiedă la Marcuț'a, pe nebunii de alte bōle are dreptul se'i scotă afara din țeră. (Aplauze.) D-loru se'mi permiteti a purta unu toast în onoarea comerțanților bucureșteni cari au luat o inițiativă ce speru că se va continua și în viitor de către toate clasele societății, de țeră întreagă; fiindu că numai printr'o asemenea unire putem se afirmamă ideile și simțimentele noastre că se le știe și Parlamentulu, și Guvernulu și Capulu Statului și mai cu seama aceia cari sunt departe de noi — puterile străine. (Vii și lungi aplauze.)

E de prisos a mai adăuga că oratorele a fostu desu întrerupt de aplauze ce se întindeau peste sala întreagă, că unu echou simpatic și aprobator, și acopereau adesea vocea oratorului.

E de ajuns se dicem că, de astăzi, d. Brateanu s'a întrecut chiaru pe sine.

Alu treilea toast ridicat de d. Socec pentru d-nii Dimitrie Ghica și C. A. Rosetti.

D. Socec a disu următoarele cuvinte:

Domnilor!

„Avem astăzi seră onoarea de a vedea între noi pe doi iluștri cetățeni: d-nii Dimitrie Ghica și Constantin A. Rosetti, cari împreună cu d-nu Brateanu, au lucrat la seversirea tuturor marilor fapte naționale.

Suntem fericiți de ale areta cu această ocaziune adăncă noastră recunoscintă.

Traiască președintele Senatului!

Traiască președintele Camerei! (Aplauze.)

D. D. Ghica a răspuns prin câteva cuvinte ce au dobândit deplină și unanimă aprobare a auditorilor.

Etale:

Domnilor!

Multumesc pentru binevoitările cuvinte ce mi se adresă, și pe care nu le consider altfel merit de mine, de cătu numai pentru că în totdeauna am pus iubirea mea de țeră mai presu de pasiunile politice.

Dacă înprejurările au facut că une-ori se me află și eu în capul mișcărilor naționale, această odată mai multu intemplerilor se mai bine disu norocului, de cătu meritelor mele.

Remane acum generațiunii d-văstră a consolida ceea ce s'a facut de noi.

Se ve puneti cu totu la lucru cu iubire și stăruință. Astăzi nu mai suntem unu stat aternat, o provincie a Turciei precum placea unora a dice, ci unu Regat.

Se ne aducem dăra a-mintea că nobletă obligă. Beau în fericirea și prosperitatea Regatului român.

În sfîrșit d. G. Chitiu a rostit una din acele improvizări, care facu din d-sa unu orator de prima ordine; d-lui a fostu, acum că totdeauna, la înălțimea mării și legitimei reputațiuni ce a știut a-si castiga.

Astfel s'a încheiat această serbare, careia numeroase aderări sosite din județe i-au dat unu caracter de adevărată serbare națională.

Capitala, și mai cu osebire partea ei care se ocupa cu interesele materiale și lucră pentru propășirea economică, s'a afirmat într'unu mod strălucit, și cu ea țeră întreagă, că o societate conștientă de drepturile și datorile ei, că o națiune care aprobă, laudă și onorează binele și serviciile aduse țerii și gata e totdeauna de a lupta pe toate cărările pentru binele și fericirea generală.

Amu luptat totdeauna pentru că națiunea se ea necurmatu cuventulu spre a-si spune pasurile și a-si apăra interesele, și nu putem vedea de cătu cu fericire, că ea se convinge di cu di de drepturile ce are, le pune în practică și — nobila și generoasă — recunoște în fatia lumii și proclamă sus și tare serviciile ce i s'au adus, încununandu cu stima și iubire pe luptătorii pentru interesele ei.

De aceea națiunii române nu i-au lipsit nici odată oamenii în momentele de nevoie și de apurarea nu-i voru lipsi, căci mare, puternic și datoru de viață este spiritulu ce însuflețieșcă poporul român; mare și nesfîrșită dorința și puterea lui de viață.

Telegrame de aderare la această serbare s'au primit din mai multe țări ale țerii.

(Romanulu.)

Correspondențe particulare ale „Observatorului”.

— Satmaru, 13 April 1881.

Diua din 4 April st. n. a fostu o di memorabilă în istoria românilor din comitatul Satmaru, căci atunci s'a întrunit în orașulu Careii-mari unu număr frumos de inteligenți români și membrii parte aleși parte virilisti municipali, că se alege vice-comite nou în locul celui departat din voința proprie precum se dice, de silă morală precum totu credem.

Conferința s'a întrunit în localitatea școlii românești din orașulu menționat.

Totu ne-amu dusu însuflețiti de o idee, o aspirațiune, totu amu purtat în pepturile noastre dorul fărîntă a întemeia solidaritatea românilor din acestu comitat. Ve poteti dar imagina cu căta ardore a așteptat totu insulă deschiderea conferinței.

Cătră 1/2 7 ore seră d-lu Georgiu Marchisiu nou denumitul protopopu de Careii-mari deschise conferința prin o cuvîntare scurtă și mediușă, în care salutand pre cei de fată accentuă necesitatea imperioasă a întrunirii serioase și solidă a românilor și în acestu comitat pe toate terenele fie politice, fie sociale; revocă virtutea română în memoria celor prezenți, îi provoacă în fine că totu se se dechiare pentru solidaritate. Ocaziunea binevenită — dise este aici, mare parte din membrii inteligenței române este de fată, deci la lucru.

Acastă cuvîntare rostită în tonul convingerii românești rezultă o îndestulare la membrii municipali români, cari cu unanimitate se pronunțară pentru solidaritate.

D-lu Marchisiu face deci propunerea că cu această ocaziune binevenită se se înființie între Românii din comitatul Satmaru partida națională politică română, care se procedă solidă în toate chestiunile naționale în genere, eră în specie referitoriu la alegerile proșime dietale, la alegerile municipale extense și comunale.

Conferința primă cu însuflețire această propunere românească a d-lui Marchisiu. Se observa pe fetele celor prezenți, că propunerea făcută este adăncu înrădăcinată în inimă fiescăruia.

Constituirea s'a facut numai de cătu, alegendu-se de președinte Reverendissimulu domnu Ioanu Darabanth, protopopu și canonicu onorariu, de vicepreședinti d-nii Joane Marcu și George Marchisiu, protopopi, eră de secretari Demetriu Popu și Ioanu Popu, avocați; totu cu unanimitate.

Conferința dorește că membrii municipali prezenți se subscrie o listă, pe care prin subscrierea proprie pe cuventulu de onore se deobligă totu-insulă la ocrotirea solidarității, la procedere solidă în toate chestiunile naționale; — listă se subscrie numai decăt prin totu.

Conferința acum procede la alegerea comitetului centralu permanentu dreptu ce face împartirea comitatului în 6 cercuri.

În cerculu Crasieului s'a alesu: domnii Chiriacu Barbulu, protopopu, Augustinu Pelle, Emanuil Pelle, Petru Ciceronescu, Ioanu Selagianu, Alesandru Nutiu, Lazaru Sernea, Ioanu Erdeli preoti, Vasiliu Catoca, protopopu, Gavrilu Barbulu, notariu cercualu, Georgiu Popu, cantoru, și Traianu Farkas, notariu cercualu.

În cerculu Baiei mari s'a alesu: dd. Stefanu Biltiu, protopopu, Simeonu Stanu, pretore, Josifu Popu, subjude reg., Ioanu Drumariu, advocatu, Vasiliu Tom'a, executoru la judecatori'a singulară, Vasiliu Magureanu, notariu cerc., Alesandru Catoca, subpretore, Jacobu Popu din Sisiesci preotu, Gavrilu Szabo, preotu și profes. de limba și literatură română la gimn. sup. din Bai-a-mare, Ioanu Popu, preotu, și Alexiu Berinde, preotu.

În cerculu Mediesiului auriu s'a alesu dd. Alesandru Erdosi, protopopu, Ioanu Serbacu, protop., Petru Mirisianu, Emanuil Popu, Andreiu Demianu, Teodoru Szabo, Petru Dobosi preoti, Elia Stetiu, proprietariu, Alesandru Stetiu, advocatu și Ioanu Savanyu, preotu.

În cerculu Careii mari s'a alesu: dd. Georgiu Marchisiu, protopopu, Gavrilu Lazaru, Georgiu Darabosiu, Georgiu Popu preoti, Demetriu Popu, adv. Ioanu Cosmutia, oficiant cotensu și Stefanu Cosmutia, notariu cercualu.

În cerculu Satmariului s'a alesu: dd. Joane Marcu, protopopu, Alesandru Fereasiu, Ioanu Savanyu, Ioanu Popu avocați, Dr. Vasiliu Lucaci, preotu și profesor de limbă și literatură română la gimnaziulu regescu superioru din Satmaru.

În cerculu Siomeut'a mare s'a alesu: dd. Josifu Popu, advocatu, Vasiliu Indre, Nicolau Nilvanu, Dr. Josifu Popu, avocați, Alesandru Popu de Niresiu, proprietariu, Andreiu Medanu, proprietariu, Atanasiu Cototiu, protopopu și Stefanu Dragosiu, preotu gr. or.

Finindu-se aceste agende subscrișulu dete cetire unui scurtu discursu referitoriu la necesitatea adoptării principiului solidarității naționale; face aluziune la miscarea ce se face fată de alegerea vice-comitelui, trage paralelă cuvenită între însușirile și calitățile spirituale ale ambilor candidați, — semnifică că romanulu are dreptu de a pretinde drepturi, cari sunt nealienabili, căci acele îi le prescrie dreptulu eternu alu naturei, are dreptu a pretinde, căci numele de romanu adă este respectat de întregă lume civilizată.

D-lu Stefanu Biltiu, protopopu Baiei mari face după această propunerea, că comitetulu centralu permanentu se se împartieșcă în subcomitete și acestea se conlucre cu energia în favoarea expozitiunii naționale dela Sibiu, căci avemu dise propuneri — meseriari români abili, isteti, a caror dibăcie și diligență

de siguru ne va castigá nume bunu si noue satmareniloru.

Propunerea se primesce unanimu si presidulu se incredintéa cá fatia de aceste cestiuni se intreprinda pasii ulterioari de lipsa, la timpul seu.

Astfelu de decisiuni a adusu conferinti'a din 4 Apr.; deci acésta di o potemu cu dreptu numi dio'a deschideri unei ere noue de bunu omenu, cá-ci in acésta di s'a pusu fundamentulu poternicu, pe care cu sigurate vomu poté cladi edificulu aspiratiuniloru nóstre legali si loiali; romanii din Ctulu Satmariului a datu semnu de viétia, au firm'a vointia a figurá cá factori sociali si politici in viétia municipala, la alegerile dietali emnente si la miscarile comunali, au vointia a fi spri-ginatorii invapaiati si sinceri ai poporului romanu dela satu si aruncatu prada uneltiriloru meschine coborite josu la noi pe scar'a gubernului Tisza; a devenitu romanii din ctulu Satmariului la acea adeverata convingere, cá ei formédia maioritaea de 3 parti a poporatiunei, pàna candu elementulu neromanu abia numera o parte din intregru, semnu cá consciinti'a demnitatiei nationale e viua, o radia luminédia in vitoriulu romanismului, radia reinvierii spiritului românesc.

Multiamita Provedintiei, care atátu de frumosu si siguru conduce destinele unui poporu.

Deci fratiloru satmareni la lucru dar!

Potere, virtute si curagiu ne va dá santieni'a causei; cu curagiulu stramosiescu in pepturile nóstre vomu ajunge limanulu doritu; cu armele solidaritatii vomu luptá cu succesu.

Uniti-ve in cugetu, uniti-ve in simtiri!

* * *

Vice-presidentii comitetului permanentu dd. Joanu Marcu si Georgiu Marchisiu conchiamandu pe membrii locuitori in Satmare a comitetului permanentu, pe dio'a de 13 Aprile a. c., cu acésta ocasiune d-lu G. Marchisiu produce epistola adressata deadreptulu persónei lui prin d-lu Parteniu Cosma, in care se coprinde provocarea, cá romanii din Satmaru inca se particepe prin delegatii loru din tóte colegiile electorali, unde romanii sunt in maioritaea séu in numeru considerabilu — la conferinti'a generala electorala tinenda in Sibiiu la 12 Maiu a. c.

Membrii de fatia unanimu se declara cá fatia de acestu actu insemnatu numai decátu se se defiga unu terminu, in care tóte colegiile electorali din comitatu reprezentandu-se in numeru considerabilu, — totu colegiulu dupa potintia si inpregiurari se'si trimita delegatii sei provediuti cu instructiuni si credentionalu la conferinti'a din Sibiiu.

S'a decisu dara, cá atátu pe calea diaristica cátu si prin carti de corespondentie se se invite intregru corpulu alegatoriu românesc si deschilinitu inteliginti'a intréga la o conferinta, ce se va tine joi dupa Pasci adeca in 28 Aprile a. c. st. n. in opidulu Seini (Szinerváralja) a. m. la 10 óre.

Fratiloru satmareni! Comitatu permanentu aduse acésta decisiune in acea firma convingere, cá totu romanulu din comitatu isi va implini datorinti'a, totu-insulu fara pregetare se va nusi a se presentá la acésta conferinta románescá, careia asemenea inca nu s'a tinutu in comitatulu nostru.

Primulu casu este la noi, cá o conferinta se fia conchiamata prin comitatu centralu permanentu a partidei nationali romane politice déjà constituita in Ctulu Satmarului.

Credemu cá totu natulu romanu va seí apretia insemnatatea acestui actu, si se va infatiosia cu promptitudine in dio'a susu atinsa.

Ne tinemu in fine de datorintia a rogá deschilinitu inteliginti'a nóstra preotiésca, se binevoiésca a capacita si chiana si pe cantorii si docentii loru, cá si ei se particepe la conferinta, cu atátu mai virtosu, cá ei fiindu vigiliarii scólei — care la noi romanii este tind'a bisericeii — au mare lipsa de intrunire si asotiarea ideiloru.

Comitatu centralu permanentu deci astépta si privesce cu incredere si bucuria la dio'a intrunirei, sperandu cá in acésta di romanii din Satmaru constituindu-se se voru arató demni de numele si viitoriulu romanismului.

Devis'a nóstra se fia: concordia si solidaritate nationala in decursulu desbateriloru!! Pàna la revedere! Din incredintiarea comitetului centralu permanentu.

Joanu Popu,
secretariu.

Sciri diverse.

— (Cutremurul dela Chio.) Diariile Constantinopolitane ne aducu urmatórele sciri despre inspaimentatórea intemprare dela Chio:

Siairn'a, 7 Aprile 1881.

Cerulu erá acoperitu cu nuori, atmosfera apasatóre. Vapori se condensau in nuori si câte odata din fundulu orizontului apareau fulgere. De odata fara se se fia auditu vr'unu sgomotu anterioru, pamentulu se cutremura, se audi o trosnire si orasiulu, odinióra inforitoru, se prefacu intr'o gramada de ruine, intr'unu momentu de unde esiau strigate ingrozitóre.

Reaua constructiune a caselor si stramtórea stradeloru au contribuitu a mari si mai multu confusiunea.

Poporatiunea erá ingrozita. Barbatii, femeii, copii fugiau in tóte partile; rude, prieteni, se intalniau fara a se mai cunoásce.

Dupa ce totulu se linisci, se potu constata intinderea nenorocirii. Doue din trei parti ale orasiului erau distruse si noui sgduituri de si mai usióre de cele de ántaiu terminau deramarea caselor remase.

Pretotindeni nu se vedeau de cátu cadavre si din

casele daramate se audiau esindu strigate de ajutoru. Zidurile cetatii, palatulu gubernatorului generalu, tóte administratiunile, mai multe moschee, sunt daramate. Numerulu victimeloru se urca la 4—6 mii. Nu se scie nimicu positivu de sate, se dice cá unele ar fia disparutu cu totulu.

Orasiulu Chio numera aprópe 3000 de pravalii. Poporatiunea se evalua la 26 mii locuitori. Se afla in insule 66 sate avendu aprópe 60,000 de suflete. Satele care au suferitu mai multu sunt cele dela sudu. Cele dela Nordu au fostu mai putinu incercate. In orasiu o singura casa a remasu in pitióre, aceia a d-lui Pasqua si câteva dughene de lemn.

Din incinta cetatiei unde locuiau musulmanii si israelitii, s'au scosu 400 cadavre. Intr'o casa erau intrunite 30 femei israelite, tóte au fostu strivite sub ruinele casei. Acum poporatiunea traeste sub corturi, asteptandu momentulu de a pleca, cá-ci sgduirele urmédia.

Sadi-pasia gubernatorulu generalu si Midhat pasia care a venit in persóna, au facutu totu ce le-a statu in potintia cá se ajute poporatiunea, caduata astadi intr'o adenca miserie.

— Diarele din Constantinopole anuntia, cá numérose subscriptiuni s'au facutu pentru locuitorii dela Chio si cá la 7 Aprile, aceste subscriptiuni, numai pentru orasiele Braila, Vien'a, Londr'a Galati, Paris, Liverpool, se urca la 15 mii livre otomane. La Constantinopole s'au subscrisu 3500 livre otomane, si subscriptiunile urmédia in tóte partile in bani si natura.

P. S. S. Papa Leonu XIII a luat initiativa unui apelu la lumea catholica, in folosulu victimeloru cutremurului dela Chio. (Romanulu.)

— (Franci'a si Romani'a.) Publicamu dupa „Romanulu“ urmatórele scrisóre ce Presedintele Republicei Francese a adressatu M. S. Regelui cu ocazia proclamarei Regatului:

Jules Grévy,

presedinte alu Republicei Francese.

Càtra principele Carolu alu Romaniei.

„Mare Amice!

„Dorindu a ve da unu semnu de simtiementele nóstre de simpatie si de stima, amu hotaritu a ve conferi Medalia Militara. Aceste modeste insemne, rezervate numai pentru simplii nostri soldati, voru fia cu demnitatd puse pe pieptulu Altetiei-Vóstre, care le-a meritatu intr'unu chipu vitejescu in capulu armatei Sale.

„Suntemu convinsi cá le veti primi cá o dovada de dorintia sincera de a intari intre Republica Francese si principatulu Romaniei relatiunile de amicie care le unescu.

Scrisu la Paris, la 14 Martiu 1881.

„Marele Vostru Amicu

„Jules Grévy.

Contra-semnatu Barthélemy St. Hilaire.

Anuntiu de esarendare.

Bunulu dela Bucerdea granósá, care este proprietatea fondului de institutiune gr.-cath. asia numita a Parintiloru Basiliti din Blasiu constatoriu din locu aratoriu in estensiune cam de 400 jugere 961⁰□, fenatui 427 jugere 992⁰□ si pasiune de 175 jugere 156⁰□ impreuna cu tóte superedificatele de locuitu si economicé si cu dreptulu regalu se dá in arenda pre calea licitatiunei publice pre periodulu de 6 (siése) ani ince-

pendu dela 1 Ianuariu 1882 pàna in 31 Decembre 1887 inclusive.

Licitatiunea se va tine in 29 Aprile a. c. la 10 óre a. m. in cancelaria subscrisului. Doritorii de a licita voru avea a depune unu vadiu de 600 fl. v. a. adeca 10⁰/₀ dupa suma de esclamaré de 6000 fl. cá arenda anualá.

Oferte scrise sigilate numai asia se voru luá in considerare daca acelea pre langa aceia cá voru fia provediute cu vadiulu de 600 fl. v. a. voru fia sau subscrise cu mana propria, sau subscrierea efectuita prin una a treia persóna se va justificá prin 2 martori cari sciu scie; si afara de aceea voru fia provediute cu espressa declarare cá: conditiunile de licitare sunt cunoscute oferentelui si astfelu instruite se voru substerne Prea Veneratului Consistoriu gr cath. din Blasiu celu multu pàna in 28 Aprile a. c. si pàna la decurgerea acestui terminu conditiunile de licitare se votu vedea in cancelaria subscrisului.

Blasiu, in 6 Aprile 1881.

Ludovicu Csato,

(15) 3—3

advocatu archidiecesanu.

Avisu càtra damele romane.

Cunoscendu gustulu alesu alu dómnelor romane si aflandu cá in lun'a lui Augustu viitoru va fia in Sibiiu o mare espositiune de lucru de mana femeescu am pregatitu unu mare assortimentu de cele mai noua si mai frumóse tapiserii incepute, assortate sau numai desemnate. Damele romane potu aflá in magazinulu meu lanuri, matasuri rasucite si plate, genilie, margele, flori taiete din postavu si barsionu, apoi bande de mobile, covóre de mese, canapele si paturi, tapiserii pentru scaune si perine de canapele de barson, postavu, casiemiru sau caneva, lambrequine pentru mese, ferestre si draperii de perdele si totu ce numai se face cu broderii. Asemenea am unu mare assortimentu de stergare desemnate pentru a se broda cu coloru sau cu albu si fetie de mese si servete de cafea, susturi de panza si alte stoffe mari si mici de brodatu cu matasuri si cu firu.

Damele ce nu se afla in loco se poftésca numai a ne areta dorintia d-loru si a fixa pretiulu lucrului ce dorescu si ne vomu grabi a spedia totu dupa gustu, bine inpachetatu, per Postnachnahme.

Asemenea ne insarcinamu cu gatitul sau montatulu broderiiloru comandate fia perini si alte lucruri de tapitiatu, fia scaune, pupitre si ori ce obiecte de lemn sculptatu.

Pretiurile cele mai moderate se garantédia.

Avendu déjà comande multe, ne rugamu se se grabésca dómnele cu ordinile dumnealoru cá se nu suferé intardiére din caus'a montatului si a gatatului de càtra tapitieri sau masari.

J. S. Winkler.

(16) 2—3

strad'a Cismadiei Nr. 12.

„ALBIN'A“ instituto de creditu si de economii in Sibiiu.

In sensulu conclusului adunarei generale din 29 Martiu a. c. a societatiei nóstre, alu optulea cuponu dela actiunile institutului nostru scadietoriu la 1 Iuliu 1881, se va rescumperá dela acésta di la cass'a nóstra in Sibiiu cu 10 florini si pàna atunci inse se escomptédia acelu cuponu la cass'a nóstra de adi incolo ori candu, adeca se rescumpara pe langa subtragerea interesselor de 6% pe timpul pàna la 1 Iuliu a. c.

Sibiiu, 10 Aprile 1881.

(18) 2—2

Directiunea institutului.

Cesaro-regescu unice privilegiatele

Scule (serviciu) de mésa patentate.

Aceste scule de mésa patentate sunt cele mai noue, mai elegane si mai bune pentru folosirea de tóte dilele. Ele sunt celu mai frumosu ornamentu pentru fiacare menagiu. In fiacare bucata notata mai la vale, precum cutitu, furcutiu, lingura etc. se afla incinsa o pétra scumpa escelentu imitata precum amethyst, opalu, saphiru, rubinu, smaragdu etc. Tóte obiectele notate mai josu sunt facute pe dintregulu dintr'unu metalu albu cá argintulu, care chiaru dupa o intrebuintiare de mai multi ani isi pastredia colórea sa veritabila de argintu. Pentru acésta se ofere o garantia de 10 ani. Urmatórele 24 bucati de serviciu patentatu de mésa costa la olalta numai fl. 3.75 si adeca:

6 bucati cutite de mésa patentate,
6 „ furcutie de mésa patentate,
6 „ linguri de mésa patentate,
6 „ linguri de cafea patentate.

Laolalta 24 bucati cu fabulosu de eftinulu pretiu de numai

fl. 3.75

pre langa garantia in scrisu pentru conservarea colórei loru de argintu si a bunei loru calitati. La o cumparare dintr'odata a 48 bucati din aceste scule de mésa, le oferimu acestea in cartóne practice facute anume spre acestu scopu cu pretiulu numai de fl. 7 tóte 48 de bucati. Pre langa acestea mai recomandamu: Linguri mari patentate pentru scosu supra cu 50 cr., linguri patentate pentru scosu lapte cu 35 cr., linguri pentru legume, massive, patentate, 45 cr., o tassa mare de presentatu 90 cr., ulcioru pentru lapte de marime mijlocie fl. 2.50, unu ulcioru pentru thee, de marime mijlocie, fl. 3, o cuthia pentru zaharu, fazonata, cu coperisiu, fl. 1.50, cuthia pentru zaharu, cu gravuri fine, fl. 2.40, sfesnice pentru mésa, elegane, inalte, fazon goticu, 1 parechie fl. 2.25, aceleasi cu gravuri fine fl. 3.25, salaritie si pipernitie 60 cr., purtatóre pentru uleu si otietu, in doue parti, cu sticle de cristalu fl. 3.50, in patru parti fl. 4.75, piramida pentru chibrituri (lemnusie) de mésa fl. 1.20, dose pentru tutunu, gravate, cu capacu saritoru 1.25, dopuri pentru sticle cu figuri comice, 3 bucati 60 cr., si inca o mie de alte obiecte. 10 ani garantia pentru conservarea colórei de argintu a toturoru obiectelor de mai susu si pentru cea mai buna calitate a loru.

Comandele se efectuédia prompt si conscientiosu, pre langa rambursa (Postnachnahme) séu prealabila tramitere a pretiului. Scrisorile sunt a se adresa la

Blau & Kann, depositeori generali,
Vien'a, I, Heinrichshof.

NB.

Sute de scrisori de multiamita si recunoscintia stau in buroulu nostru spre informare publica. Imitarea si falsificarea se voru pedepsi pe calea legii.

(9) 6—10

Editoru si redactoru responsabile: G. Baritiu.

Tipariulu lui W. Krafft.